

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра гуманітарних дисциплін

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

25 червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

Т. МІЛОДАН

25 червня 2021 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОСТІ»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Освітньо-наукова програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін науково-фахової підготовки (ОК 1.6)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1 семестр
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна, заочна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія творчості» для всіх профілізацій з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

КАШУБА Марія Василівна – завідувач кафедри гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

”18” червня 2021 р., протокол № 5.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування високопрофесійних фахівців, які володіють навичками дослідницької, творчої та педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва.

Основним завданням дисципліни є привити магістрам навички осмислювати розвиток творчих здібностей людини, ознайомлення з думками провідних діячів світової культури щодо джерела творчості та творчого процесу.

1. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК2.**Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК3.**Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- ЗК4.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК9.**Здатність працювати автономно.
- ЗК10.**Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.**Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК2.**Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК3.**Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
- СК4.**Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК5.**Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК6.**Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- СК7.**Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- СК8.**Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН3.Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4.Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН6.Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН9.Планувати і здійснювати дослідження у сфері культури та мистецтва; відшукувати, обробляти та аналізувати необхідну інформацію; аргументувати висновки, презентувати і обговорювати результати досліджень.

РН10.Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						Всього (денна/заочна)	у тому числі:			1	2	3	4	
							Лекції (денна/заочна)	Індивідуальні (денна/заочна)						Практичні (денна/заочна)
Філософія творчості	1			3	90	30/6	30/6	-	-	60/84	30/6	-	-	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					Лекційні денна/заочна	індивідуальні		практичні
I		3	90	30	30/6	-	-	60/84
	1							
	2	3	90	30	30/6	-	-	60/84
II								
	3							

	4						
--	---	--	--	--	--	--	--

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (I семестр)

з/п	Теми	Аудиторні години/заочна	Самостійна робота денна/заочна
	Змістовий модуль 1. Поняття творчості. Особливості східної й західної парадигми трактування джерела творчості		
Тема 1	Поняття творчості. Спроби визначення творчості..	2/2	2/4
Тема 2	Трактування джерела творчості й творчого процесу в східній культурі	2/-	4/6
Тема 3	Самотворчість, її умови.	2/-	4/6
	Змістовий модуль 2. Трактування творчого процесу європейськими мислителями		
Тема 1	Джерело творчості та творчий процес в Античності.	2/2	4/6
Тема 2	Середньовічна філософія про творчість людини.	2/-	4/6
Тема 3	Гуманістичні засади трактування творчості в добу Відродження.	2/-	4/4
Тема 4	Осмислення творчого процесу в епоху Просвітництва.	2/-	4/4
	Змістовий модуль 3. Раціоналізація творчого процесу		
Тема 1	Німецькі просвітники про творчий процес	2/-	4/6
Тема 2	Творчість у трактуванні представників німецької класичної філософії	2/-	4/6
	Змістовий модуль 4. Ірраціоналістичне трактування творчості		
Тема 1	Розуміння творчості в епоху Романтизму.	2/2	2/4
Тема 2	Волюнтаристичне розуміння творчого процесу.	2/-	4/6
Тема 3	Школа психоаналізу про джерело творчості й сублимацію лібідо	2/-	4/6
	Змістовий модуль 5. Трактування творчості у ХХ ст..		
Тема 1	Феномен творчості в інтуїтивізмі та персоналізмі	2/-	2/4
Тема 2	Українська філософія: розуміння творчості.	2/-	4/4
Тема 3	Творча особистість	2/-	4/4

Підготовка до підсумкового контролю (екзамен)			8
	Всього годин	30/6	60/84

Завдання для самостійного опрацювання:

№ з/п	Назва теми
1.	Трактування творчості у діалогах Платона і «Поетиці» Арістотеля
2.	Три етапи творчого процесу в творі Августина «Сповідь»
3.	Мистецтво як творчість у трактування Миколи Кузанського
4.	Проблема змісту й мети творчості у творах Ж.-Б. Дюбо
5.	Твір «Мистецтво поетичне» Ніколя Буало.
6.	Еріх Фромм про потребу творчості (твір «Мати чи бути»)
7.	Творчість як сенс існування людини у філософії Ф.Ніцше.
8.	Дені Дідро про мистецтво актора («Парадокс про актора»).
9.	Микола Бердяєв і Семен Франк про сенс творчості.
10.	Архетипи у трактування Карла-Густава Юнга
11.	Й.Гердер про народну творчість як невичерпне джерело натхнення митця.
12.	Творчість як можливість підтримувати людський статус в абсурдному світі (Альбер Камю)
13.	О.Шпенглер про ідею долі як джерело творчості
14.	Праця Івана Франка «Із сектерів поетичної творчості»
15.	«Творча еволюція» Анрі Бергсона, думка мислителя про життя як творчість. Людина як можливість втілення Божественного задуму (персоналізм).

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно

60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка роботи магістра складається із сумарного результату оцінювання різних видів навчальної роботи протягом семестру. До видів навчальної роботи відносяться форми активної та пасивної діяльності магістра. Відповідно, розроблена ієрархічна система, в якій пасивні форми оцінюються дещо нижче, ніж активні. До пасивних форм включають відвідування лекцій та ведення конспекту, виконання самостійної роботи, відвідування мистецьких і наукових заходів тощо. Активні форми роботи вимагають виявлення студентом власних здібностей, вмінь, ініціативи, логічного та креативного мислення і т.д., що виявляється при підготовці та захисті наукових рефератів, виступи на конференціях тощо.

При розробці шкали оцінювання видів навчальної діяльності враховано всі види аудиторної та позааудиторної роботи, що відповідає загальним положенням вищих навчальних закладів, а також враховано специфіку роботи кафедри гуманітарних дисциплін. Таким чином, до основних нормативних форм роботи додається виконання молоддю науково-пошукових досліджень, а саме: опрацювання спеціалізованої літератури, підготування рефератів та виступи з доповідями на студентських конференціях.

Шкала оцінювання здобувача з поточного та семестрового контролю

Вид навчальної роботи	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
1 семестр		100
<i>поточний контроль</i>		60
Відвідування лекцій	0-5	5
Конспектування літератури	0-15	15
Конспектування додаткової літератури	0-15	15
Написання 5 тестів	0-2	10
Підготовка наукового реферату і його захист	0-15	15
<i>підсумковий контроль (екзамен)</i>		40
Відповіді на запитання:		
а) Вичерпні відповіді на три запитання	0-35	35
б) неповні відповіді на три запитання	0-20	20
в) відповідь на два запитання	0-20	20
г) відповідь на одне запитання	0-10	10
Відповідь на додаткове запитання	0-5	5

«Відмінно»(А): оцінюється відповідь студента, який логічно та змістовно викладає філософські погляди та концепції різних авторів, порівнює їхні

погляди, підтверджує свою відповідь посиланнями на твори філософів, чітко формулює висновки та узагальнення, вільно володіє поняттєвим апаратом, правильно відповідає на додаткові питання, обґрунтовує власну точку зору на ту чи іншу філософську проблему, при написанні есе виявляє творчий підхід до розкриття теми.

«Дуже добре»(B): оцінюється відповідь студента, який на доброму рівні змістовно викладає зміст філософських концепцій, дає визначення філософських понять, виявляє розуміння глобальних проблем теми, добре відповідає на більшість додаткових питань; при написанні есе логічно формулює судження.

«Добре»(C): оцінюється відповідь студента, який оволодів лекційним матеріалом та категоріальним апаратом, але при його викладі припускається незначних помилок; формулює власну думку, проте не завжди може її аргументувати; відповідає на додаткові питання неповно.

«Задовільно»(D): оцінюється відповідь студента, що виявляє правильне розуміння філософських концепцій при наявності неточностей, помилок, алогізмів; відповіді на додаткові питання незавершені, неповні і не вичерпують теми.

«Задовільно»(E): оцінюється відповідь студента, який частково володіє категоріальним апаратом філософії, знання з курсу не є систематичними; не може сформулювати власну думку щодо тих чи інших філософських проблем.

«Незадовільно»(FX): оцінюється відповідь студента, яка містить часткову і помилкову інформацію по даній темі, виявляє нерозуміння ним більшості положень курсу, низький рівень ерудиції та логічного мислення.

«Незадовільно»(F): оцінюється відповідь студента, яка не містить інформації по даній темі, виявляє нерозуміння ним положень курсу та філософських понять.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний, герменевтичний.
2. Репродуктивний.
3. Метод проблемного викладання.
4. Частково-пошуковий, або евристичний.
5. Дослідницький, феноменологічний.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення зацікавлень, умінь і навичок магістрів щодо творчості.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими поняттями.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь магістрів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Августин Блаженний. Сповідь. К.: Наукова думка, 2001. 248 с.
2. Арістотель. Поетика. Античні поетики. К.: Грамота, 2007. С. 28-63.
3. Бергсон Анрі. Творча еволюція. К.: Вид-во КМА, 2010. 348 с.
4. Буало Ніколя. Мистецтво поетичне. К.: Мистецтво, 1964. 186 с.
5. Гайдеггер Й. Гельдерлін і сутність поезії. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.. Львів: Літопис, 1996. С. 198-209.
6. Горальський Анджей. Теорія творчості. Львів: Каменяр, 2002. 232 с.
7. Горацій. Про поетичне мистецтво. Античні поетики. К.: Грамота, 2007. С. 130-142.
8. Дідро Дені. Парадокс про актора. К.: Мистецтво, 1966. 186 с.
9. Енциклопедія креативності. К.: Либіль, 1999. 1600 с.
10. Кашуба М.В. Розуміння джерела творчості українськими мислителями. Мистецтвознавство України. Спецвипуск. Львів, 2014. С. 26-35.
11. Левчук Л.Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика. К.: КНУ, 2002. 283 с.
12. Лессінг Готгольд Ефраїм. Лаокоон або про межі живопису і поезії. К.: Мистецтво, 1968. 186 с.
13. Ломброзо Чезаре. Геніальність і божевілля. К.: Либідь, 2000. 248 с.
14. Мислителі німецького Романтизму. Івано-Франківськ: Лілея, 2003. 734 с.
15. Ніцше Ф. Так говорив Заратустра. К.: Абрис, 1993. 204 с.
16. Платон. Діалоги (Іон, Гіппій більший). К.: Наукова думка, 1995. С. 69-107.
17. Франко Іван. Із секретів поетичної творчості. Зібрання творів у 50 тт. Т. 31. К.: Наукова думка, 1984. С. 52-68.
18. Фромм Еріх. Мати або бути. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2020. 303 с.
19. Юнг К.-Г. Архетип і колективне несвідоме. Львів: Астролябія, 2019. 236 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://wiki.kubg.edu.ua/%D0%A2%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%87%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C>
2. <https://knigogo.com.ua/chitati-online/vtecha-vid-svobody/>